

PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. MACIEJA RATAJA
W LICHWINIE

ROK SZKOLNY 2023/2024

Spis treści

I. Wprowadzenie	s. 3
II. Główne cele programu	s. 4
III. Obowiązujące akty prawa	s. 4
IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono	s. 5
V. Charakterystyka absolwenta	s. 5
VI. Program określa działania w wydzielonych obszarach	s. 6
VII. Uczestnicy programu	s. 7
VIII. Diagnoza zagrożeń	s. 8
IX. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w latach 2021-2022	s. 9
X. Harmonogram – sposób realizacji zadań (realizacja treści programowych)	s. 16
XI. Ewaluacja programu	s. 24

Nauczyciele Szkoły Podstawowej im. Macieja Rataja w Lichwinie budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowę ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły podstawowej obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i

rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: psychologa, pedagoga, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz profilaktyka rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Naszym celem jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia. Działania określone w niniejszym programie umożliwiają spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest poszukiwanie sposobu wspomagania dzieci i młodzieży w poszanowaniu wartości, akceptowaniu, przeżywaniu i urzeczywistnianiu ich. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami Ustawy Prawo Oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

III. Obowiązujące akty prawa

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku

- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Ustawa Karta Nauczyciela
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów państwowych uczniów kończących poprzedni etap edukacyjny, wyniki testów wewnątrzszkolnych, wyniki olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, samorządność itp.)
- identyfikacji środowiska lokalnego
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownie, sala gimnastyczna) zasoby techniczne (wyposażenie pracowni).

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu

- jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad które wyznaczają kierunek jego działania
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne.

VI. Program określa działania w wydzielonych obszarach:

- a) Działaniach wychowawczych – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej.
 - Zintensyfikowanie działań podejmowanych przez wychowawców i pozostałych nauczycieli w celu rozpoznania potrzeb uczniów w zakresie budowania właściwych relacji społecznych w klasie.
 - Zintegrowanie działań profilaktycznych promujących zdrowie oraz podejmowanie działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
 - Ustalenie sposobów diagnozowania osiągnięć uczniów ukierunkowanych głównie na zaprojektowanie działań wspomagających, bez nadmiernego stosowania klasycznych sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności.
- b) Działaniach edukacyjnych – mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów.
 - Zwrócenie uwagi na eliminowanie lęku, poczucia zagrożenia spowodowanego nadmiernym obciążeniem związanym np. z przygotowywaniem się do sprawdzianów czy obawą przed porażką w grupie rówieśniczej.

c) Działaniach informacyjnych – na temat skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej.

d) Działaniach profilaktycznych wspierających uczniów:

- w rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmując działania ograniczające zachowania ryzykowne
- którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych
- Rozpoznanie indywidualnych potrzeb edukacyjnych oraz trudności uczniów w przyswajaniu wiedzy i umiejętności w zakresie danego przedmiotu.
- Dostosowanie tematyki zajęć z wychowawcą do zdiagnozowanych potrzeb uczniów.
- Rozwijanie relacji interpersonalnych na poziomie nauczyciel-uczeń, uczeń-uczeń m.in. przez:
 - częste kontakty i rozmowy nauczycieli/pedagogów z uczniami, uczniów z uczniami, objęcie wsparciem osób nieśmiałych i wycofanych, docenianie każdej aktywności, angażowanie do dodatkowych zadań,
 - podejmowanie działań integrujących zespół klasowy, np. obchody urodzin, aktywne przerwy śródlekcyjne,
 - organizowanie częstych wyjść klasowych.

VII. Uczestnicy programu

Rodzice

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. W naszej szkole pamiętamy o tym, że uczniowie otrzymują dość zachęty, aby uczyć się śmiałości, w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie, często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele, wychowani są w poczuciu bezpieczeństwa, uczą się ufać sobie i innym, otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieci, które mają trudności w nauce potrzebują naszego zrozumienia, wsparcia.

Wychowawcy

Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły,

a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.

VIII. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa im. Macieja Rataja w Lichwinie każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie
- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji dyrektora, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji szkolnych specjalistów (pielęgniarki szkolnej), szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, z kompetencji specjalistów spoza szkoły (Poradnia Psychologiczno--Pedagogiczna) współpracujących z nią oraz rodziców.

W wyniku diagnozy (przeprowadzenia i analizy ankiet) wyłoniono następujące wnioski:

1. W dalszym ciągu poprzez programy profilaktyczne, lekcje wychowawcze oraz pogadanki należy informować uczniów i rodziców o konsekwencjach sięgania po alkohol, papierosy, narkotyki i dopalacze.
2. Zorganizować spotkanie/szkolenie dla rodziców dotyczące zagrożeń wynikających ze stosowania środków psychoaktywnych oraz energetyków.
3. Uświadamiać uczniów i zachęcać do aktywnych form spędzania wolnego czasu.
4. Organizowanie czasu wolnego dla uczniów:
 - zajęcia wyrównawcze,
 - zajęcia rozwijające,
 - SKS,
5. Pogadanki na lekcjach wychowawczych nt. bezpieczeństwa w sieci, przemocy słownej i fizycznej.

IX. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w latach 2022-2023

A. Sfera fizycznego rozwoju ucznia – „edukacja zdrowotna”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej – kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu.	1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała, dbałość o schludny wygląd. Profilaktyka wad postawy. 2. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego – zajęcia z wychowawcą. 3. Kształtowanie sprawności	- Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia - Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia poprzez: - opracowanie zasad lekkiego plecaka - dostosowanie mebli szkolnych do wzrostu uczniów - realizację zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej - prowadzenie pogadanek na godzinach

	fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i posiadanych predyspozycji do uprawiania dyscyplin sportowych.	wychowawczych zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej <ul style="list-style-type: none"> - Organizacja wypoczynku w czasie wolnym, konkursów dotyczących zdrowego stylu życia - Organizacja kół zainteresowań promujących zdrowy styl życia - Lekcje wychowania fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej, WOS, Techniki i Edukacji dla bezpieczeństwa - udział w zbiórce elektrośmieci.
2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych; kształtowanie umiejętności kontrolowania emocji i radzenia sobie ze stresem. 2. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji. 3. Zachowanie zasad bezpieczeństwa poruszania się na drogach i ulicach (bezpieczna droga do szkoły). 	<ul style="list-style-type: none"> - Wyposażenie w umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie - Spotkania ze specjalistami - Gazetki ściennie i ulotki - Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych - Spotkania z higienistką szkolną i pedagogiem
3. Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności fizycznej. Stosowanie profilaktyki.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia. 2. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych. 3. Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli o umiejętności dotyczące problematyki związanej z uzależnieniami. 4. Nabywanie umiejętności opierania się naciskom otoczenia, nabywanie umiejętności bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca) - Realizacja programu profilaktyki uzależnień i rozwijanie umiejętności życiowych. Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e- papierosa), np. –realizacja programu „Nie pal przy mnie proszę” w kl. II i III, „Czyste powietrze wokół nas” kl. „0”, ulotki, plakaty; profilaktyka nowotworowa – Miesiąc walki z rakiem w październiku - Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na

	<p>5. Treningi umiejętności odmawiania papierosa, alkoholu, dopalaczy itd.</p> <p>6. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.</p> <p>7. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji.</p>	<p>sportowo bez alkoholu, organizacja konkursów</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uzależnienie od używek i dopalaczy – „Dopalaczom stop” – organizacja spotkań dla rodziców, uwrażliwienie na sygnały, które mogą niepokoić - Godziny wychowawcze, filmy o uzależnieniach - Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc - Spotkania z pielęgniarką szkolną, lekarzem, pedagogiem - Zorganizowanie warsztatów terapeutycznych dla nauczycieli i uczniów z zakresu uzależnień. - Podejmowanie działań ograniczających zachowania konfliktowe, stresowe, presji grupy, realizacja zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie” - Konsultacje ze specjalistami - Film edukacyjny - Studium przypadku
--	---	--

B. Sfera społecznego rozwoju ucznia – „kształtowanie postaw społecznych – relacje”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu	<p>1. Rozwijanie samorządności uczniów – nauka zasad demokracji.</p> <p>2. Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne) - Opieka nad samorządem uczniowskim

<p>społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do podejmowania działań wolontariatu.</p>	<p>komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>4. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<p>- Organizacja spotkań ze znaczącymi ludźmi i autorytetami</p>
<p>2. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązania problemów, z zachowaniem zasad komunikowania się.</p>	<p>1. Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa.</p> <p>2. Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców „Bezpieczny Internet”.</p> <p>3. Uświadamianie uczniom konsekwencji stosowania różnych rodzajów przemocy: fizycznej, werbalnej, pośredniej, cyberprzemocy.</p>	<p>- Spotkania z Policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy</p> <p>– Zajęcia warsztatowe z pedagogiem, nauczycielami wychowania fizycznego, zajęcia z Informatyki</p> <p>- Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne</p>
<p>3. Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności i za relacje międzyludzkie.</p>	<p>1. Realizacja zajęć dydaktycznych z wychowawcą uczących zasad współżycia w grupie.</p> <p>2. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów, organizacji. Podejmowanie działań w ramach wolontariatu.</p> <p>3. Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału.</p> <p>4. Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych.</p>	<p>- Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju</p>

c. Sfera rozwoju psychicznego – „wartości, normy, wzory zachowań – kultura”

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Budowanie systemu wartości – Integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.</p>	<p>1. Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji.</p> <p>2. Prowadzenie rozmów z uczniami o szkodliwości działania sekt i tzw. nowych ruchów religijnych.</p> <p>3. Pomoc uczniom przeżywającym kryzys, lęk oraz poczucie zagrożenia związane z powrotem do szkoły.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia realizowane podczas zajęć na lekcjach języka polskiego, WOS, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie - Zajęcia z pedagogiem, psychologiem - Spotkania z autorytetami – dostarczenie wzorców osobowych, - Zapoznanie uczniów ze stosowanymi przez sekty technikami zniewalania człowieka i ich zasięgiem - Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą - Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne - Filmy edukacyjne i materiały - Gazetki edukacyjne - Realizacja zajęć na lekcjach religii
<p>2. Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.</p>	<p>1. Realizacja zajęć edukacyjnych na lekcjach z wychowawcą – kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła.</p> <p>2. Nauka dobrych manier.</p> <p>3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, z wytworami kultury, z dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury.</p> <p>4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie wyjść na spotkania ze sztuką np. do teatru, muzeów, wystaw artystycznych - Realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych - Organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej - Prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży - prowadzenie zajęć rozwijających

	<p>- popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu.</p> <p>5. Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego.</p> <p>6. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>7. Czym jest dyskryminacja – przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji.</p> <p>8. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.</p>	<p>zainteresowania i uzdolnienia uczniów</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tworzenie okazji do publicznego wypowiedzenia się oraz nauka słuchania innych i szanowania poglądów – prowadzenie debat na zajęciach organizowanych przez nauczycieli np. języku polskim, WOS-ie, Wychowaniu do życia w rodzinie - Organizacja konkursów, przedstawień uczniowskich - Oglądanie spektakli teatralnych na temat „zasad, wartości i norm społecznych” - Dokonanie diagnozy przyczyn i objawów dyskryminacji - Realizacja cyklu lekcji wychowawczych - Spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą - Realizacja projektów edukacyjnych finansowanych z funduszy Unii Europejskiej - Dostosowanie infrastruktury szkoły do nauki przez dzieci i młodzież niepełnosprawną - Udział w Akcji zbierania zabawek dla dzieci przebywających w szpitalu - Udział w lokalnych uroczystościach patriotycznych, - włączenie się w akcje: Narodowe czytanie 2023” .
--	--	--

D. Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Poznawanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.</p>	<p>1. Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>2. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – poznanie podstaw negocjacji i mediacji.</p> <p>3. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>4. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>5. Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z wychowania fizycznego (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach). - Realizacja zajęć na lekcjach WOS – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej. - Organizacja spotkań z Policjantem. - Realizacja zajęć Edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach. - Realizacja zajęć na zajęciach z wychowawcą. - Programy edukacyjne- telewizyjne, spektakle teatralne. - Filmy edukacyjne i materiały. - Gazetki edukacyjne.
<p>2. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.</p>	<p>1. Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikające z anonimowych kontaktów.</p> <p>2. Bezpieczne organizowanie zajęć ruchowych (wychowania fizycznego) i poruszania się po drogach.</p> <p>3. Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Realizacja zajęć na lekcjach informatyki, języka polskiego. - Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu. - Zajęcia z wychowawcą, na lekcjach informatyki, WOS – tematyka lekcji na temat zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci. - Prowadzenie treningu asertywności. - Przestrzeganie regulaminu korzystania z tel. komórkowych. - lekcje wychowawcze nt. zachowania w

	<p>4. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p> <p>5. Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadamianie zagrożeń płynących z Internetu.</p> <p>6. Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.</p>	sieci, skutków stosowania cyberprzemocy.
--	--	--

X. Harmonogram – sposób realizacji zadań (realizacja treści programowych)

Organizacja zajęć wychowawczo-profilaktycznych dla uczniów

Zadania wychowawczo-profilaktyczne	Sposób realizacji	Dokumentacja/ odpowiedzialni za realizację zadań
<p>I. Zdrowie – edukacja zdrowotna</p> <p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kreowanie środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.</p>	<p>1. Organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w organizacjach działających w szkole.</p> <p>2. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych.</p> <p>3. Realizacja programów „Nie pal przy mnie proszę”.</p> <p>4. Rozmowy indywidualne.</p> <p>5. Projekcja filmów i prezentacji multimedialnych.</p> <p>6. Ankietowanie.</p> <p>7. Redagowanie gazetek tematycznych.</p> <p>8. Badania przesiewowe i profilaktyczne badania lekarskie.</p> <p>9. Ćwiczenia śródlekcyjne w formie zabaw</p>	<p>Nauczyciele prowadzący koła zainteresowań</p> <p>- wychowawcy klas/dzienniki zajęć lekcyjnych</p> <p>- nauczyciele</p> <p>- pielęgniarka szkolna/dokumentacja</p> <p>Nauczyciele/Dziennik lekcyjny,</p> <p>Lekcje wychowawcze/</p>

	<p>ruchowych.</p> <p>10. Zajęcia z logopedii.</p> <p>11. Pogadanki o wpływie hałasu na zdrowie i psychikę.</p> <p>12. Pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w gminie.</p> <p>- zajęcia organizowane przez CKSiP Gminy Pleśna</p> <p>- SKS.</p> <p>13. Organizowanie wycieczek krajoznawczych, rekreacyjnych, rajdów turystycznych.</p>	<p>dzienniki zajęć.</p>
<p>2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej, kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie.</p>	<p>1. Instruktaże dotyczące prawidłowego odżywiania się i prawidłowej higieny.</p> <p>2. Pogadanki w gabinecie pielęgniarki i na spotkaniach z rodzicami.</p> <p>3. Program profilaktyki próchnicy.</p> <p>4. Gazetki na korytarzach szkolnych i w klasach na temat zasad zdrowego stylu życia.</p> <p>5. Konkursy plastyczne.</p> <p>6. Kształtowanie nawyku mycia rąk przed posiłkami i po pobycie w toalecie.</p> <p>7. Realizacja działań promujących zdrowie.</p> <p>8. Akcje propagujące spożywanie zdrowej żywności, owoców, warzyw i soków. Udział w akcji „Śniadanie daje moc”</p> <p>9. Rozeznanie, czy uczniowie zjadają drugie śniadanie.</p> <p>10. Akcja „Szkłanka mleka”, „Warzywa i owoce w szkole”.</p> <p>11. Rozmowy, pogadanki na temat kulturalnego spożywania posiłków.</p>	<p>pielęgniarka szkolna –, pogadanka.</p> <p>Lekarz stomatolog/pielęgniarka szkolna.</p> <p>Nauczyciele organizatorzy konkursów/ scenariusze imprez i konkursów.</p> <p>Nauczyciele /wychowawcy.</p> <p>Zajęcia z wychowawcą</p>

<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Środki i substancje psychoaktywne – wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę o uzależnieniach i możliwościach szukania pomocy (narkomania, dopalacze, alkohol, nikotyna). 2. Organizacja konkursów na temat narkomanii, dopalaczy, HIV dla uczniów klas VI-VIII. 3. Gazetki ściennie. 4. Bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o podejrzeniach. 	<p>Dzienniki ,wychowawcy, nauczyciele</p>
<p>II. Kształtowanie postaw społecznych – relacje</p> <p>1. Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z Prawami dziecka i ucznia. 2. Uświadamianie uczniom do kogo należy zwrócić się po pomoc w razie potrzeby. 3. Prowadzenie pogadarek na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka. 4. Propagowanie informacji dotyczących zasad dobrego wychowania. 5. Egzekwowanie zasad wynikających ze Statutu Szkoły i WSO – uczniowie znają swoje prawa i obowiązki. 6. Konsekwentna ocena zachowań uczniów, odwoływanie się do regulaminu w sytuacjach wymagających interwencji. 	<p>Nauczyciele klas/Kodeks praw i obowiązków ucznia.</p> <p>Wychowawcy/Zasady dobrego wychowania – gazetka szkolna.</p> <p>Wychowawcy/System oceniania, arkusze ocen ucznia.</p>
<p>2. Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych przestrzegania obowiązujących reguł, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się, dobry klimat w szkole.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie znają i stosują formy dobrego zachowania. 2. Organizowanie imprez kulturalnych z zachowaniem obowiązujących reguł. 3. Organizowanie konkursów „mistrz życzliwości, mistrz kultury bycia” . 4. Uczenie właściwych zachowań wobec osób agresywnych i obcych (negocjacja, żart, 	<p>Wychowawcy/scenariusze imprez kulturalnych.</p> <p>Wychowawcy klas.</p> <p>Dokumentacja wychowawcy klasy</p>

	rozładowanie napięcia), treningi interpersonalne.	
3. Profilaktyka zagrożeń.	<p>1. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań takich jak:</p> <p>- agresja, przemoc psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc.</p> <p>2. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją.</p> <p>3. Respektowanie zbioru zasad przez uczniów obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą.</p> <p>4. Stała współpraca pracowników szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania.</p> <p>5. Organizacja spotkań z Policjantami – odpowiedzialność prawna nieletnich.</p>	wychowawcy klas, Poradnia PP dzienniki .
<p>III. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p> <p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach</p>	<p>1. Poznanie procedur bezpieczeństwa w szkole i poza nią i zasadami BHP na lekcjach.</p> <p>2. Organizowanie pogadank, zajęć warsztatowych, dotyczących bezpieczeństwa.</p> <p>3. Współpraca z ratownikami medycznymi.</p> <p>4. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, z zasadami pierwszej pomocy.</p> <p>5. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji</p> <p>7. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej – uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa.</p>	<p>Dokumentacja wychowawcy klasy. Alarmy próbne przeciwpożarowe.</p> <p>Dyżury nauczycieli w czasie przerw.</p> <p>Dziennik bibliotekarza.</p>

nadzwyczajnych.		
2. Kształtowanie umiejętności porządkowani i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczanie informatyki od klasy I – uświadamianie konsekwencji. 2. Korzystanie z różnych źródeł informacji – wykorzystanie projektów. 3. Dzień Bezpiecznego Internetu. 5. Pogadanki dotyczące profilaktyki uzależnienia od Internetu. 6. Indywidualna praca z uczniem uzdolnionym. 	nauczyciele informatyki, wychowawcy
3. Profilaktyka zagrożeń.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> - omawianie zagrożeń związanych z cyberprzemocą, uświadamianie potrzeby ochrony danych osobowych - spotkania z przedstawicielami Policji (analiza konsekwencji zachowań przemocy w sieci, możliwość szukania pomocy) 2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia <ul style="list-style-type: none"> - diagnozowanie środowiska. - udział w akcji „Szkoło pomóż i TY”, „Góra grosza” - gazetki tematyczne. 	wychowawcy, lekcje informatyki, dzienniki zajęć. Przedstawiciele Policji /materiały informacyjne.
IV. Wartości, normy, wzory zachowań –	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kulturowanie tradycji i obyczajów regionu, w którym funkcjonuje szkoła. 2. Uczniowie dokonują analizy postaw, wartości, 	Dokumentacja szkolna. Kalendarz.

<p>kultura</p> <p>1. Kształtowanie poszanowania dla tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowanie innych kultur.</p> <p>2. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi niezależnie od statusu materialnego, religii, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.</p>	<p>norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają.</p> <p>3. Uczniowie mają szacunek do kultury i dorobku narodowego – biorą udział w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczestniczą w wycieczkach i lekcjach muzealnych - składają hołd pamięci poległym – rozwijają umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. <p>4. Uczniowie rozwijają świadomość na temat zasad humanitaryzmu.</p>	<p>Przygotowanie uczniów do praktycznego wykorzystania wiedzy.</p>
<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<p>1. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji poprzez organizację pogadanek.</p> <p>2. Przedstawienia, filmy edukacyjne, spotkania ze specjalistami (policjant, pielęgniarka).</p>	<p>Uczestnictwo uczniów w działaniach/dziennik zajęć wychowawcy.</p>

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji
---------	------------------

<p>Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym. - Dni otwarte oddziału przedszkolnego – kierowanie informacji do rodziców. - Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetek ściennych w szkole.
<p>Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. - Rozmowy indywidualne z wychowawcą, dyrektorem szkoły. - Informacje na temat niskiej frekwencji. - Współpraca z radą rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia.
<p>Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja spotkań, warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od dopalaczy, Internetu. - Organizacja warsztatów np. na temat: konsekwencje prawne zachowań agresywnych, sprzedaży i posiadania używek, niewłaściwego korzystania z mediów społecznościowych i portali internetowych. - Spotkanie z psychologiem: zaspokojenie potrzeb psychicznych dziecka (miłość, akceptacja, szacunek, troska) jako podstawa wychowania. - Gazetki i ulotki dla rodziców – upowszechnianie materiałów edukacyjnych. - Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji.

	- Indywidualne konsultacje z wychowawcą.
--	--

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	- Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą na temat np. dostosowania warunków wychowawczych do potencjalnych obszarów dyskryminacji.
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji.	- Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych - Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	- Udostępnianie materiałów szkoleniowych. - Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.

XI. Ewaluacja programu

Program wychowawczo- profilaktyczny będzie weryfikowany według potrzeb, ma charakter otwarty.

Do potrzeb ewaluacji mogą być wykorzystane:

- ankiety dla uczniów, nauczycieli, ankiety dla rodziców,
- wywiady (Dyrekcja szkoły, Rada Rodziców),
- rozmowy z uczniami,
- opinie Samorządu Uczniowskiego,

- analiza wniosków z prowadzonego przez dyrektora szkoły nadzoru pedagogicznego,
- sprawozdania zespołów przedmiotowych, wychowawców klasowych, zespołu opiekuńczo-wychowawczego, koordynatora do spraw bezpieczeństwa oraz pracy psychologa i pedagoga,
- rozmowy z rodzicami,
- wypowiedzi nauczycieli na zebraniach Rady Pedagogicznej,
- analizę dokumentów.